

Esiopetuksen toimintasuunnitelma Kivisillan päiväkodissa toimintakaudelle 2023-2024

Lammintie 2
29630 Pomarkku

Kivisillan päiväkodin esiopetusryhmän toimintaa ohjaavat voimassa olevat esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (Opetushallitus 2014) ja kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet (Opetushallitus 2021) sekä kullekin toimintakaudelle erikseen tehtävä esiopetuksen toimintasuunnitelma.

TOIMINTAKAUDELLA 2023-2024

Esiopetusta annetaan yhdessä ryhmässä: Vauhtiveikoissa

Esioppilaita on tänä vuonna 10.

Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu päättyy toukokuussa 2024.

HENKILÖKUNTA

Vauhtiveikoissa työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja, 2 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa sekä 2 ryhmäavustajaa.

Lapsen ollessa täydentävässä varhaiskasvatuksessa, on hän tekemisissä kaikkien päiväkodissa työskentelevien kanssa.

TOIMINTA-AIKA

Esiopetusta annetaan **maanantaista perjantaihin klo 8.30-12.30**. Tämän lisäksi perheillä on mahdollisuus varata lapselle ns. täydentävää varhaiskasvatusta päiväkodin aukioloaikojen puitteissa. Täydentävä varhaiskasvatus tapahtuu pääsääntöisesti lapsen esiopetusryhmässä.

ESIOPETUKSEN LOMA-AJAT JA VAPAAPÄIVÄT

Syysloma 23.10.-29.10.2023

6.12.2022 itsenäisyyspäivä, vapaapäivä

Joululoma 21.12.2023-7.1.2024

Talviloma 19.2.-25.2.2024

Pääsiäisloma 29.3.-1.4.2024

1.5.2024 vappu, vapaapäivä

9.5.2024 helatorstai, vapaapäivä

10.5.2024 ei esiopetusta

ESIOPETUKSEN KULMAKIVET

Se, millaisena aikuinen näkee lapsen, vaikuttaa siihen, millaisena lapsi käsittää itsensä. Lapsen aito ja arvostava kohtaaminen päiväkodin arjessa on ensiarvoisen tärkeää. Esikoulussa on positiivinen, kannustava ja turvallinen ilmapiiri, jossa opitaan ja tutkitaan ensisijaisesti leikin ja toiminnallisuuden keinoin.

Eskarissa nähdään lapsen vahvuudet ja tuetaan häntä niissä, sekä tuodaan esiin lapsen yksilöllistä osaamista ja taitoja. Tehdään näkyväksi ja sanoitetaan sitä, että jokainen hyvä juuri sellaisena kuin on. Kun lapsi uskoo, että hänellä on taitoja ja vahvuuksia, hän oppii, että onnistuminen on mahdollista ja epäonnistumisista voi oppia.

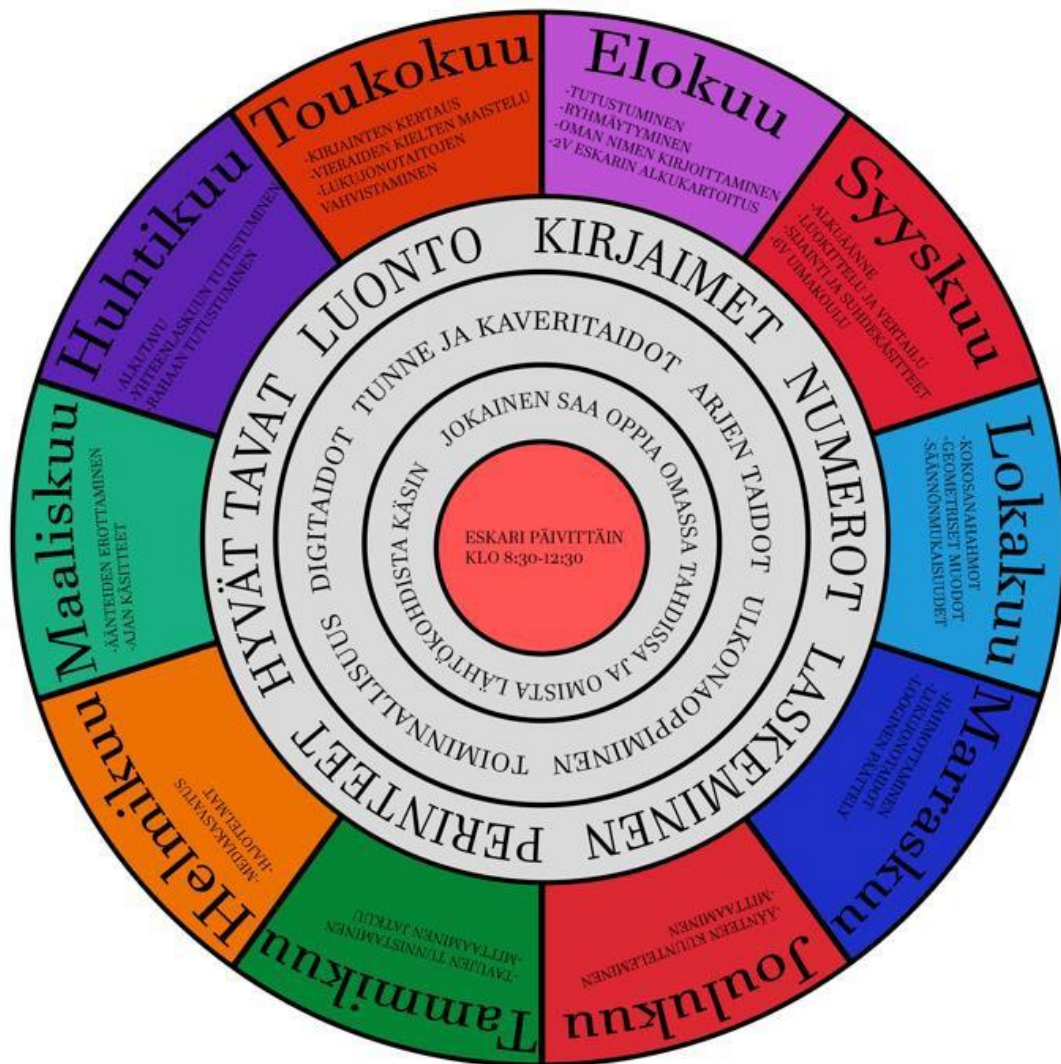
Lapset harjoittelevat elämässä tarvittavia arjen taitoja sekä vuorovaikutus- ja sosiaalisia taitoja yhdessä aikuisten ja toisten lasten kanssa. Tasapainoisen kasvun tukipilareina pidämme tiivistä yhteistyötä perheiden kanssa sekä tarvittaessa moniammatillista yhteistyötä lapsen parhaaksi.

PEDAGOGINEN TOIMINTA

Esiopetus on lapsen oikeus. Se on huoltajaa velvoittava osa lapsen perusopetuksen polkua. Esiopetus on suunnitelmallista kasvatusta ja opetusta, jonka päätavoitteena on lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisedellytysten sekä kotien kasvatustyön tukeminen.

Lasten osaamistasolle ei opetussuunnitelmassa kuitenkaan aseteta yhteisiä tavoitteita, vaan pedagogisen toiminnan tavoitteet pohditaan jokaisen yksilöllisistä tarpeista käsin lapsen ja hänen huoltajansa kanssa yhteistyössä. Nämä tarpeet otetaan huomioon opetusta suunniteltaessa ja oppimisympäristöjä kehitettäessä. Toiminnan punaisena lankana on pedagogisesti suunniteltu arki, joka johdattaa lasta

leikin ja toiminnallisuuden keinoin kohti hyvää ja tasapainoista siirtymistä kouluun.

Kuva 1. Pomarkun esiopetuksen vuosikello 2023-2024. (Mirjami Malmi ja Henna Tammi 2022. Digitaalinen toteutus Vikke Nousianen.)

Kuten yllä olevassa Pomarkun esiopetuksen vuosikellossa on kuvattu, on koko esiopetuksen läpäiseviä teemoja monia. Niitä on kuvattu harmaalla värillä ja ne ovat taitoja, joita harjoitellaan esikoulun arjessa päivittäin. Kaiken toiminnan läpileikkaavana jalustana on LEIKKI. Vuosikello on väljä, sillä vuoden kierrossa tulee eteen monia tapahtumia, joita ei osata toimintakauden alkaessa ennakoida. Myös lasten omille ideoille ja niiden toteuttamiselle jää paljon tilaa.

Tärkeässä osassa esiopetuksessa opeteltavia taitoja ovat myös arvokasvatus, liikunta, musiikki ja taide sen monissa muodoissaan.

- tunne- ja kaveritaitojen materiaaleja ovat mm:
 - Pikkuli (animaatiot, kirjat, kortit, pelit, tehtävät)
 - muut tunnekortit, laulut, lorut ja leikit

-kirjasarjat: Piki, Fanni, Molli yms.

- digitaalisuutta harjoitellaan mm. tutustumalla ipadiin työskentelyvälineenä sekä erilaisten sovellusten ja oppimispelien kautta, Rauhametsän digimateriaali
- sekä toiminnallinen että ulkona oppiminen on leikillistä, pelillistä ja tutkivaa
- arjen taidoissa korostuvat mm. hyvät tavat, luonnon kunnioittaminen ja vuoden kierrossa vastaan tulevat juhlat ja perinteet
- kädentaitojen erilaiset materiaalit ja työtavat
- luontoon ja liikuntaan liittyvät materiaalit ja toimintatavat

Luku- ja kirjoitustaitoon valmistavat sekä ns. esimatemaattiset taidot on jaettu kuukausittain jaksoihin, joiden painopistealueet on kuvattu vuosikellossa. Näiden oppimisalueiden yksityiskohtaisemmat kuvailut löytyvät voimassa olevista esiopetussuunnitelmista. Näitä harjoitellaan tarkoituksenmukaisesti eriyttäen eskarihetkillä.

- eskareilla on käytössä Ystävien Eskari –kirja
- lisäksi paljon opettajien itsetekemää materiaalia sekä kielen että esimatemaattisten taitojen harjoitteluun
- oppimispelit ja sovellukset
- pelit ja leikit
- monialaiset oppimiskokonaisuudet

TOIMINNAN PAINOPISTEALUEET

Toiminnan painopistealueiksi vuodelle 2023 on Pomarkun päiväkodissa määritelty:

- tunnetaidot
- leikin kehittäminen
- monialaisen ja huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön kehittäminen

-Vuoden 2024 painopistealueina ovat tunne- ja kaveritaidot, lasten pihaliikunnan ja liikkumisen lisääminen sekä turvallisuus.

Kaikkien painopistealueiden strategisena tavoitteena on turvallinen lapsuus, jonka toteutumista arvioidaan yhdessä lasten kanssa ja erikseen henkilökunnan kesken. Huoltajilla on keväällä 2024 jälleen mahdollisuus arvioida yhteistyön toteutumista asiakastyytyväisyyskyselyssä viime keväiseen tapaan.

KAKSIVUOTISEEN KOKEILUUN OSALLISTUVIEN SUUNNITELMA

Myös kaksivuotinen esiopetus on tavoitteellista toimintaa. Opetuksen tavoitteet määrittävät kokeiluperusteiden ja niiden pohjalta laaditun paikallisen kokeiluopetussuunnitelman mukaan. Esiopetussuunnitelman perusteissa kuvattu

esiopetuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet koskevat myös kaksivuotisen esiopetuksen kokeilua, mutta lasten osaamistasolle ei tässäkään opetussuunnitelmassa aseteta yhteisiä tavoitteita. Kokeilussa painottuu entistä vahvemmin kasvun ja oppimisen polun jatkuvuus ja eheys. Tavoitteena on, että kaksivuotisesta esiopetuksesta muodostuu pedagogisesti eheä kokonaisuus. Esiopetuksessa käytetään varhaiskasvatukseen soveltuvaa pedagogiikkaa ja otetaan huomioon lasten mielenkiinnon kohteet opetuksen järjestämisessä.

Esiopetuksen kaksivuotisuus tarjoaa uusia mahdollisuuksia keskittyä ja syventyä oppimisen alueiden toteuttamiseen ja toimintakulttuurin kehittämiseen. Pomarkun esiopetuksen ryhmän kokoonpano toimintakaudella 2023-2024 mahdollistaa parhaalla mahdollisella tavalla sekä vertaisoppimisen että oppimisen eriyttämisen niin ajallisesti, sisällöllisesti kuin rakenteellisestikin. Ryhmä voidaan jakaa joustavasti pienempiin niin, että jokaisella lapsella on mahdollisuus osallistua ja onnistua omista lähtökohdistaan käsin. Kahden vuoden kesto antaa lapsille aikaa kasvaa ja oppia omissa tahdissa.

Myös lasten yksilölliset tuen tarpeet on mahdollista huomioida kaksivuotisessa esiopetuksessa entistä aiemmin ja paremmin. Kokeilu vahvistaa esiopetuksen merkitystä lasten kasvun ja oppimisen tuen tarpeiden varhaisessa havaitsemisessa, tuen antamisessa ja samalla vaikeuksien ehkäisemisessä.

Kuva 3. Tuen vaiheet Pomarkun varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa (Mirjami Malmi 2022).

YHTEISTYÖTAHOT

Pomarkussa esiopetusryhmä tekee toimintakaudella 2023-2024 yhteistyötä muiden päiväkodin ryhmien ja mm. seuraavien toimijoiden kanssa:

- kirjasto
- koulut
- koulukuraattori
- alakoulun laaja-alainen erityisopettaja
- seurakunta
- hyvinvointikoordinaattori
- paikalliset urheiluseurat ja -kerhot
- Kankaanpään uimahalli
- neuvola
- opiskeluhuollon hanketyöntekijä
- puheopettaja
- muut moniammatilliset yhteistyötahot: esim. puhe- ja toimintaterapeutti

OPISELUHUOLTO

Esioppilaille kuuluu opiskeluhoolto. Kivisillan päiväkodin opiskeluhooltoryhmään kuuluu päiväkodin johtaja, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, esiopetusryhmän opettaja, koulukuraattori, terveydenhoitaja, koulun laaja-alainen erityisopettaja.

Opiskeluhooltoryhmä kuuluu yhteisölliseen opiskeluhooltoon ja ryhmä kokoontuu säännöllisesti kolme-neljä kertaa toimintavuoden aikana. Tarvittaessa koolle kutsutaan moniammatillinen yksilöllinen opiskeluhooltoryhmä yksittäisen esioppilaan tarpeita varten huoltajien luvalla ja läsnäollessa.

Kuraattori käy kerran syksyllä ja kerran keväällä esittäytymässä ja tutustumassa esioppilaisiin.

Koulun laaja-alainen erityisopettaja on viikoittain yhden työpäivän ajan säännöllisesti esiopetusryhmässä.